

ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534

ศึกษาเฉพาะกรณีการคุ้มครองสิทธิทางแพ่ง¹

กฤตณัฐ ศรีชวนชื่นสกุล²

จากการศึกษากฎหมายเครื่องหมายการค้า นั้น เครื่องหมายการค้าเป็นหนึ่งในทรัพย์สินที่สามารถใช้แสวงหาประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นเชิงธุรกิจหรือการค้าได้เช่นเดียวกันทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ สิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าจึงเป็นสิทธิตามกฎหมายที่ผู้ทรงสิทธิมีฐานะเป็นเจ้าของและมีสิทธิเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยการศึกษามุ่งเน้นถึงปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 กรณีการคุ้มครองสิทธิทางแพ่ง อันมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายประวัติความเป็นมาและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิทางแพ่งในเครื่องหมายการค้า นั้น พบว่า กฎหมายเครื่องหมายการค้าถือเป็นกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์หลักในการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า และป้องกันผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงเศรษฐกิจ เนื่องจากกฎหมายเครื่องหมายการค้านี้มีลักษณะเป็นสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาประเภททรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property)³ ในการประกอบกิจการผู้ผลิตและผู้ประกอบการจะใช้เครื่องหมายการค้าในการแยกแยะความแตกต่างของสินค้า โดยเครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งที่แสดงออกให้ประชาชนโดยทั่วไปหรือผู้ใช้สินค้านั้นได้ทราบและเข้าใจว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้า นั้นแตกต่างไปจากสินค้าอื่นอย่างไร ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะบ่งเฉพาะของเครื่องหมายการค้า ซึ่งหมายถึงเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะมาตั้งแต่ที่มีการประดิษฐ์คิดค้นและสามารถแสดงออกได้ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นมีลักษณะแตกต่างจากสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าอื่นได้ในตัวเอง หรืออาจจะกล่าวได้ว่าจะต้องไม่ใช่เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะเป็นข้อความบรรยายทั่วไปหรือเป็นคำที่ใช้กันทั่วไป หรือเป็นสิ่งที่ใช้กันสามัญในทางการค้า⁴

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ศึกษาเฉพาะกรณีการคุ้มครองสิทธิทางแพ่ง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ สันดาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และรองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ กรมทรัพย์สินทางปัญญา, ความรู้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเบื้องต้น [Online]. Available URL: <https://www.ipthailand.go.th/images/2562/Suppress/lesson1.pdf> (สิงหาคม, 2023)

⁴ จักรกฤษณ์ ควรพจน์, กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2555). หน้า 264.

ดังนั้นบรรดาผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการจึงได้ให้ความสำคัญในการคิดค้นและสร้างสรรค์เอกลักษณ์เฉพาะในเครื่องหมายการค้าของตนให้มีความแปลกใหม่น่าจดจำ และมีลักษณะบ่งเฉพาะอันเป็นจุดประสงค์หลักในเครื่องหมายการค้า โดยการใช้เครื่องหมายค้านั้นถือว่าเป็นสิทธิเด็ดขาด หรือเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive Right)⁵ ในการที่จะได้ผลประโยชน์จากการใช้เครื่องหมายค้านั้นในเชิงพาณิชย์ ซึ่งบุคคลอื่นหรือผู้ประกอบการอื่นนั้นไม่มีสิทธิที่จะมากระทำการละเมิดสิทธิในการใช้ประโยชน์ในเครื่องหมายการค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริงได้ ทั้งความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ หรือปัญญาประดิษฐ์ การให้ความคุ้มครองผู้ทรงสิทธิ ผู้คิดค้น หรือผู้สร้างสรรค์ผลงานจากปัญญาของมนุษย์ ในประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการพัฒนาบทบัญญัติของกฎหมายที่มุ่งเน้นการคุ้มครองในเรื่องผลตอบแทนที่เป็นธรรมและการคุ้มครองสิทธิเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการริเริ่มสร้างผลงานใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน⁶ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีแรงจูงใจ (Incentive Theory) ซึ่งมีความเชื่อว่าเมื่อผู้สร้างสรรค์หรือเจ้าของได้มีการลงทุนด้านสติปัญญา ความสามารถในการผลิตงานขึ้น จึงควรที่จะได้รับสิทธิทางเศรษฐกิจแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น (Market Exclusivity)

แต่เนื่องจากในปัจจุบันเมื่อสินค้าที่ได้ใช้เครื่องหมายค้านั้นได้รับความนิยมและมีการแพร่หลายของสินค้าในท้องตลาด ย่อมเป็นที่แน่แท้ว่าอาจถูกบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ไม่ใช่เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริงเข้ามาแสวงหาประโยชน์อันไม่ชอบจากเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงในทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการแอบอ้างใช้ประโยชน์ในเครื่องหมายการค้า หรือการนำเครื่องหมายการค้าดังกล่าวไปใช้กับสินค้าที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันอันอาจทำให้ประชาชนหลงผิดว่าเป็นสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริง ดังนั้นหากประเทศใดไม่มีระบบกฎหมายควบคุมการกระทำของผู้แสวงหาประโยชน์อันมิชอบ หรือไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ชัดเจนและเคร่งครัดอย่างเพียงพอในการคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้า ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของเครื่องหมายการค้า อีกทั้งยังเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายถึงบรรดาผู้บริโภคที่อาจหลงผิดในแหล่งที่มาของสินค้าได้

จากที่ได้กล่าวไปข้างต้นจะเห็นได้ว่าเครื่องหมายค้านั้นนับว่ามีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสิ่งที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นคือการที่มีผู้มีสิทธิในทรัพย์สินสามารถใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินของตนได้ตามที่ปรารถนา และไม่มีผู้ใดที่จะนำทรัพย์สินเหล่านั้นมาหาประโยชน์โดยปราศจากความยินยอมของผู้เป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิในทรัพย์สินเหล่านั้น แต่เมื่อพิจารณาและศึกษาบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครอง

⁵ ไซยชศ เหมะรัชตะ, ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาพื้นฐานความรู้ทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2565). หน้า 8.

⁶ ยศศักดิ์ โกไศยกานนท์, กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา : สำหรับคนรุ่นใหม่, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด, พิมพ์ครั้งที่ 1, 2563). หน้า 1.

เครื่องหมายการค้าของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ปรากฏว่าบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการนำกฎหมายไปบังคับใช้ในทางปฏิบัติทำให้เกิดปัญหาหลายประการ ดังนี้

ประการแรก ปัญหาการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ผู้ทรงสิทธิเครื่องหมายการค้าต้องใช้จ่ายก่อนเริ่มฟ้องคดี ในส่วนของการเริ่มต้นการใช้สิทธิทางศาลนั้นเริ่มต้นคดีนั้นเริ่มต้นด้วยการฟ้องผู้กระทำละเมิดเป็นจำเลยต่อศาล ค่าฟ้องดังกล่าวนอกจากจะต้องมีรายละเอียดและข้อเท็จจริงในการกระทำของจำเลยครบถ้วนแล้วยังต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อคู่ความ ใจความและเหตุผลเกี่ยวกับคำคู่ความนั้น ๆ อีกทั้งสิ่งสำคัญที่สุดในการเริ่มต้นการฟ้องคดีคือโจทก์จะต้องทราบถึงชื่อและที่อยู่ของจำเลยรวมทั้งการกระทำที่มีลักษณะของการละเมิดเครื่องหมายการค้าเสียก่อน เพื่อที่จะได้ดำเนินคดีต่อไป หากขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไปย่อมถือว่าขาดไปซึ่งสาระสำคัญของคำฟ้อง ศาลย่อมมีอำนาจไม่รับคำคู่ความหรือคำฟ้องของโจทก์

เมื่อเกิดการละเมิดเครื่องหมายการค้าขึ้น จึงเป็นหน้าที่ของโจทก์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงก่อนเริ่มต้นการฟ้องคดี และถ้าเพียงโจทก์เองไม่สามารถแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ จึงมีความจำเป็นในการว่าจ้างคณะบุคคลหรือบริษัทเอกชนในการช่วยติดตามและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่สำคัญในการฟ้องร้องเพื่อดำเนินคดีต่อศาล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ นี้ตกแก่โจทก์แต่เพียงผู้เดียว เมื่อโจทก์เป็นผู้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าของตนโดยสุจริตตามกฎหมายสิทธิตามธรรมชาติ (Natural Law Theory) ซึ่งเป็นสิทธิจากการใช้สติปัญญาในการคิดค้นและออกแบบเครื่องหมายการค้าดังกล่าวขึ้น แต่กลับถูกบุคคลอื่นผู้มีเจตนาทุจริตแสวงหาผลกำไรโดยมิชอบจากเครื่องหมายการค้าของโจทก์ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายอันเป็นการขัดต่อทฤษฎีแรงจูงใจ (Incentive Theory) ซึ่งเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากแรงงานของตน ทั้งภาระหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานก่อนเริ่มฟ้องคดีก็ตกอยู่ที่โจทก์ ทั้ง ๆ ที่โจทก์เองเป็นผู้ถูกละเมิดและต้องเสียค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างคณะบุคคลหรือบริษัทเอกชนในการแสวงหาข้อเท็จจริง จึงเกิดเป็นประเด็นปัญหาว่ากรณีดังกล่าวเช่นนี้เกิดภาระแก่โจทก์มากเกินไป อีกทั้งโจทก์ไม่สามารถขอให้ศาลสั่งให้จำเลยชดเชยค่าใช้จ่ายในส่วนการบังคับสิทธิโจทก์อีกด้วย เนื่องจากไม่มีฐานอันจะอ้างตามกฎหมายได้เพราะพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มิได้บัญญัติดังเช่นมาตรา 64 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ที่ให้เรียกค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการบังคับสิทธิ ศาลจึงไม่มีอำนาจให้ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้

เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 64 ได้บัญญัติให้อำนาจศาลในการกำหนดค่าใช้จ่ายในการบังคับตามสิทธิของโจทก์ ความว่า ในกรณีที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดง ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดชดเชยค่าเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร โดยคำนึงถึงความร้ายแรงของความเสียหาย รวมทั้งการสูญเสียประโยชน์และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการบังคับตามสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงด้วย ซึ่งจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นถึงความ

แตกต่างของการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า กับการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่ได้รับการคุ้มครองที่ไม่เท่ากัน ทั้งที่กฎหมายเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธ์นั้นอยู่ภายใต้การคุ้มครองตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานั้นเป็นการขัดกับทฤษฎีสิทธิตามธรรมชาติ (Natural Law Theory) ที่มุ่งคุ้มครองสิทธิอันแท้จริงของผู้คิดค้นและสร้างสรรค์ผลงานที่มีอยู่ก่อนแล้วตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ได้จากการใช้สติปัญญาในการคิดค้นและออกแบบทรัพย์สินทางปัญญา

ทั้งหากพิจารณากฎหมายต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกา (Trademark Act of 1946, 15 U.S.C. (Lanham Act) Section 1117 (a)) ได้บัญญัติครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายในการบังคับตามสิทธิ (Costs of the action) เอาไว้ ดังนั้นเมื่อเกิดกรณีการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าเกิดขึ้น ผู้ทรงสิทธิสามารถเริ่มต้นการดำเนินคดีโดยทำการว่าจ้างคณะบุคคลหรือบริษัทเอกชนในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้อย่างเพียงพอ อีกทั้งโจทก์เองสามารถเรียกร้องค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้โดยให้ตกเป็นภาระของจำเลยผู้กระทำละเมิด ดังนั้น หากพิจารณาถึงการคุ้มครองผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่กฎหมายบัญญัติคุ้มครองในเรื่องของค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการบังคับตามสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า ย่อมส่งผลให้กฎหมายเครื่องหมายการค้าคุ้มครองผู้ทรงสิทธิอย่างเป็นธรรม และไม่สร้างภาระเกินควรในกรณีการถูกละเมิดเครื่องหมายการค้าทั้งยังสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและวัตถุประสงค์ของกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

ประการที่สอง ปัญหาการลงโทษจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบจากการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า ในส่วนของกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่ได้มีบทบัญญัติในการกำหนดค่าเสียหายทางแพ่งไว้โดยเฉพาะ จึงต้องปรับใช้กับหลักกฎหมายทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการละเมิดตามมาตรา 438 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งโดยหลักการกำหนดค่าเสียหายในทางแพ่งนั้นศาลจะกำหนดค่าเสียหายให้ตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดเท่านั้น ในส่วนของการคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการกระทำละเมิดนั้นศาลไม่อาจให้ได้ เนื่องจากไม่มีฐานอันจะอ้างตามกฎหมายได้ ซึ่งการเรียกร้องให้จำเลยหรือผู้กระทำละเมิดคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการกระทำละเมิดนั้นจะต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งให้อำนาจในการเรียกร้องหรือให้คืนผลประโยชน์ในเรื่องของผลกำไรที่ได้จากการขายสินค้าละเมิด เมื่อพิจารณาความตกลง TRIPs ข้อ 45 (2) ที่ได้มีการวางหลักให้อำนาจในการสั่งเรียกคืนผลกำไรอันเนื่องมาจากการละเมิดได้ (Recovery of profits) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการกระทำละเมิด อันเป็นการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ทรงสิทธิอย่างเพียงพอจากการขาดรายได้จากการถูกละเมิด และความตกข้อดังกล่าวได้ปิดท้ายว่า แม้ว่าผู้ละเมิดจะไม่ได้รู้หรือมีเหตุอันสมควรที่รู้ว่ามีส่วนร่วมในการกระทำละเมิดก็ตาม ก็ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นเอง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความรับผิดโดยเคร่งครัด (Strict Liability) ทฤษฎีดังกล่าว

ถือว่าเป็นหลักการที่จะช่วยเยียวยาหรือเป็นการชดเชยความเสียหายจากการกระทำละเมิดโดยไม่ได้คำนึงว่าความเสียหายนั้นเกิดจากการจงใจหรือไม่ ซึ่งหากมีผู้ใดได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดแล้วย่อมต้องได้รับการชดเชยเยียวยาเสมอ

ทั้งหากพิจารณากฎหมายต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกา (Trademark Act of 1946, 15 U.S.C. (Lanham Act) Section 1117 (a)) หรือประเทศอังกฤษ (Trade Marks Act 1994 Section 14 (2)) พบว่า กฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าสามารถเรียกหรือค่าเสียหายอันเนื่องมาจากผลประโยชน์อันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดหรือค่าสูญเสียทางการค้าและกำไรได้ โดยถือว่าเป็นค่าเสียหายเพิ่มเติมนอกเหนือจากค่าเสียหายที่แท้จริงที่ผู้เสียหายได้รับ นอกจากนี้กฎหมายเครื่องหมายการค้าของอเมริกาได้บัญญัติให้ถือว่ายอดจำหน่ายสินค้าของผู้กระทำละเมิดเป็นค่าเสียหายอันเนื่องมากรายได้หรือกำไรจากการกระทำละเมิด โดยให้ผู้กระทำละเมิดมีหน้าที่นำสืบพยานหลักฐานหักล้างในส่วนของการใช้จ่าย (Defendant must prove all elements of cost or deduction claimed) อันเป็นการผลักภาระการพิสูจน์ไปให้ผู้ทำการละเมิด ซึ่งเป็นการบัญญัติกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองผู้ทรงสิทธิอย่างเป็นธรรม และเป็น การแบ่งเบาภาระในการพิสูจน์ของผู้ทรงสิทธิอีกด้วย ทั้งหากได้ทำการพิจารณาพระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติให้ศาลมีอำนาจในการสั่งให้ผู้ละเมิดสิทธิในความลับทางการค้าคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการละเมิดโดยคิดรวมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้ ดังนั้นเจ้าของความลับทางการค้าสามารถเรียกหรือค่าเสียหายในส่วนของการคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการละเมิดได้เช่นเดียวกับกฎหมายต่างประเทศที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น อันเป็นการสอดคล้องกับหลักการสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive Right) ซึ่งเป็นสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาประโยชน์จากเครื่องหมายการค้าของตน

ดังนั้นในปัจจุบันกฎหมายเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่ได้บัญญัติสิทธิในการเรียกหรือค่าเสียหายดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนให้เป็นการเสียหายที่ผู้ทรงสิทธิจะเรียกหรือค่าเสียหายดังกล่าวได้ ซึ่งหากพิจารณาถึงหลักความเป็นธรรมให้แก่ผู้ทรงสิทธิแล้ว จึงควรบัญญัติให้ผู้ทรงสิทธิสามารถเรียกหรือค่าเสียหายดังกล่าวได้ ทั้งนี้ให้ภาระการนำสืบหรือภาระการพิสูจน์นั้นให้ตกอยู่กับจำเลยเพื่อหักล้างพยานหลักฐานเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการกระทำละเมิดในส่วนของการใช้จ่ายหรือผลกำไร

ประการที่สาม ปัญหาการระงับการโยกย้ายสินค้าอันเกิดจากการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าในส่วนของการชักย้ายทรัพย์สินที่ละเมิดนั้นย่อมเป็นเจตนาแรกของผู้กระทำละเมิด ซึ่งเมื่อผู้กระทำละเมิดได้รู้ว่าจะถูกดำเนินคดีต่อศาล ย่อมต้องมีการดำเนินการชักย้ายหรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่ละเมิดเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกดำเนินคดี หนึ่งในมาตรการที่เข้ามาช่วยป้องกันการชักย้ายดังกล่าวคือมาตรการชั่วคราว ซึ่งในมาตรการชั่วคราวนั้นเป็นมาตรการหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ทรงสิทธิ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติ

เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจผู้ทรงสิทธิในการยื่นคำร้องเกี่ยวกับมาตรการชั่วคราวเรื่องห้ามโอนหรือย้ายทรัพย์สินที่พิพาท ซึ่งในปัจจุบันศาลทรัพย์สินทางปัญญา ฯ ได้นำมาตรการชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 254 (2) ความว่า ให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป ซึ่งการละเมิดหรือผิดสัญญาหรือการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่โจทก์อาจได้รับต่อไปเนื่องจากการกระทำของจำเลยหรือมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยโอนขาย ยักย้ายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลย หรือมีคำสั่งให้หยุดหรือป้องกันการเคลื่อนไปเปล่าหรือการบุบสลายซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งนี้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น จะเห็นได้ว่ามาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการที่เยียวยาความเสียหายในทางแพ่งให้แก่ผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้า โดยจะมีคำสั่งห้ามมิให้ผู้กระทำละเมิดทำการเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน มาใช้ในการดำเนินคดีทรัพย์สินทางปัญญา

อย่างไรก็ตาม ผู้ทรงสิทธิสามารถเยียวยาความเสียหายโดยใช้มาตรการดังกล่าวได้เฉพาะกรณีที่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลแล้วเท่านั้น ตามมาตรา 254 วรรคหนึ่ง ที่วางหลักว่าโจทก์ชอบที่จะยื่นต่อศาลพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ ก่อนพิพากษา ดังนั้น ผู้ทรงสิทธิจึงไม่สามารถเยียวยาความเสียหายได้ในกรณีที่ผู้กระทำละเมิดทำการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินก่อนที่ผู้ทรงสิทธิจะฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาล ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับวิธีการคุ้มครองชั่วคราวในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาผู้บริโภคน ในหมวด 5 ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 56 ที่บัญญัติว่า ก่อนยื่นฟ้องคดีผู้บริโภค หากมีเหตุเช่นเดียวกับกรณีที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งจัดให้มีวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา ตามมาตรา 254 (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือมีความจำเป็นต้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภคส่วนรวม ผู้ที่จะเป็นโจทก์อาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขอให้วิธีการชั่วคราวดังกล่าวก่อนฟ้องได้ ทั้งหากพิจารณากฎหมายต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ (Trade Marks Act 1994 Section 14 (2)) พบว่า ได้มีการวางหลักให้ผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนสามารถร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งห้ามกระทำ (Injunction) หนึ่งในมาตรการดังกล่าวคือมาตรการ Mareva Injunction ซึ่งโดยปกติแล้วคำสั่งห้ามกระทำการจะมีวัตถุประสงค์หลักคือจะพยายามรักษาทรัพย์สินที่ละเมิดของจำเลยจนกว่าจะได้รับหรือเสร็จสิ้นการพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญา (Injunction before trial)

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันกฎหมายเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ทรงสิทธิสามารถร้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามผู้กระทำละเมิดเคลื่อนย้ายทรัพย์สินก่อนมีการฟ้องคดี จึงเกิดปัญหาว่าหากผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าทราบว่าผู้กระทำละเมิดเครื่องหมายการค้าขึ้น ผู้ทรงสิทธิต้องใช้ระยะเวลาช่วงหนึ่งในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการยื่นฟ้องคดี ซึ่งในช่วง

ระยเวลานั้น ผู้กระทำละเมิดอาจทำการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินนั้นก่อนที่จะได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีอันส่งผลต่อรูปคดีของโจทก์ได้ ดังนั้น ประเทศไทยควรมีบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองเจ้าของเครื่องหมายการค้า โดยให้ผู้ทรงสิทธิสามารถร้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามผู้กระทำละเมิดเคลื่อนย้ายทรัพย์สินก่อนที่จะมีการฟ้องคดีต่อศาลได้

ประการสุดท้าย ปัญหาการจัดการทรัพย์สินที่ละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า ในส่วนของการเยียวยาทางแพ่งนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือมาตรการในการเยียวยาที่เป็นตัวเงิน แต่การเยียวยาในลักษณะอื่นก็สำคัญไม่แพ้การเยียวยาในรูปแบบค่าสินไหมทดแทนด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะมาตรการที่เป็นการช่วยยับยั้งการกระทำละเมิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นจุดประสงค์หลักในการหยุดยั้งการกระทำละเมิดแบบเด็ดขาดคือการจัดการกับบรรดาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำละเมิด โดยเป็นที่แน่แท้ว่าผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าย่อมต้องการที่จะกำจัดผู้ละเมิดเครื่องหมายการค้าของตน โดยที่ไม่ต้องการให้มีการกระทำความผิดซ้ำหรือเกิดการละเมิดเครื่องหมายการค้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเมื่อผู้ทรงสิทธิเลือกใช้มาตรการทางแพ่งเพื่อฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน ผู้ทรงสิทธิจะได้รับการเยียวยาในรูปแบบตัวเงินเท่านั้น แต่ผู้ทรงสิทธิไม่สามารถขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งจัดการกับบรรดาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการละเมิดเครื่องหมายการค้าได้ ซึ่งเป็นการขัดกับหลักทฤษฎีความรับผิดชอบโดยเคร่งครัด (Strict Liability) ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวนี้เมื่อเกิดการละเมิดจนความเสียหายเกิดขึ้นแล้วนั้นจะต้องมีการชดเชยและเยียวยาเสมอ โดยแนวคิดนี้มาจากหลักการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในอันที่จะไม่ถูกทำให้เสียหายไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง

ซึ่งเมื่อพิจารณาความตกลง TRIPs ข้อ 46 ที่วางหลักในเรื่องของการเยียวยาอื่น ๆ (Other Remedies) ได้มีการกำหนดให้การเยียวยาในความเสียหายทางแพ่งนั้นให้รวมถึงการจัดการกับสินค้า เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้าละเมิดนั้นด้วยซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำตามความตกลง TRIPs ที่เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกดำเนินการตรากฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งหากพิจารณากฎหมายต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกา (Trademark Act of 1946, 15 U.S.C. (Lanham Act) Section 1118) หรือประเทศอังกฤษ (Trade Marks Act 1994 Section 16) พบว่า ได้บัญญัติคุ้มครองในเรื่องเกี่ยวกับคำร้องขอของผู้ทรงสิทธิให้สามารถร้องขอให้ส่งมอบหรือทำลายสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่ละเมิด เช่น สลาก ป้าย ภาพพิมพ์ หีบห่อ ภาชนะหรือสื่อโฆษณาต่าง ๆ รวมทั้งต้นแบบแม่พิมพ์หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่มีความประสงค์ให้สินค้าที่ละเมิดเครื่องหมายการค้านั้นหมดสิ้นไปจากท้องตลาด อันเป็นไปตามหลักสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive Right) โดยหลักการนี้มีจุดประสงค์หลักคือผู้ทรงสิทธิมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้หรือแสวงหาประโยชน์จากเครื่องหมายการค้าของตนด้วยตัวเองเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันหากผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าใช้มาตรการแพ่งในการเยียวยาความเสียหายที่เป็นตัวเงิน แต่ไม่อาจร้องขอให้ศาลดำเนินการเกี่ยวกับบรรดาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำ

ละเมิดได้ เนื่องจากไม่มีฐานอันจะอ้างตามกฎหมายได้เพราะกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้อำนาจศาลอย่างชัดเจนก่อให้เกิดปัญหาในการแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากการผลิตสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าออกสู่ตลาดเรื่อย ๆ จนในที่สุดกฎหมายไม่สามารถยับยั้งการกระทำละเมิดได้อีกต่อไป อันเป็นการขัดต่อทฤษฎีแรงจูงใจ (Incentive Theory) ซึ่งเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการเก็บเกี่ยวผลผลิตหรือแสวงหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากแรงงานหรือสติปัญญาของตน

ดังนั้น เพื่อให้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 สามารถบังคับใช้ได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิทางแพ่งในเครื่องหมายการค้า ที่ประเทศไทยนั้นยังคงต้องพัฒนากฎหมายเครื่องหมายการค้าดังกล่าวอยู่หลายประการ เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานใหม่ในการคุ้มครองเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ถูกละเมิด จึงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้

1. ปัญหาการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ผู้ทรงสิทธิเครื่องหมายการค้าต้องใช้จ่ายก่อนเริ่มฟ้องคดี

เดิมพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่ได้มีบทบัญญัติให้โจทก์สามารถเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการบังคับตามสิทธิก่อนเริ่มต้นฟ้องคดีได้ ซึ่งถ้าเพียงโจทก์เองไม่สามารถแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้อย่างเพียงพอ โจทก์หรือผู้ทรงสิทธิจึงมีความจำเป็นในการว่าจ้างคณะบุคคลหรือบริษัทเอกชนในการช่วยติดตามและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่สำคัญในการฟ้องร้องเพื่อดำเนินคดีต่อศาล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ นี้ตกแก่โจทก์แต่เพียงผู้เดียว ทั้งภาระหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานก่อนเริ่มฟ้องคดีก็ตกอยู่ที่โจทก์ ทั้ง ๆ ที่โจทก์เองเป็นผู้ถูกละเมิดและต้องเสียค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างคณะบุคคลในการแสวงหาข้อเท็จจริง จึงเกิดเป็นประเด็นปัญหาว่ากรณีดังกล่าวเช่นนี้เกิดภาระแก่โจทก์มากเกินไป

ผู้เขียนขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมบัญญัติในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ความว่า “ในกรณีที่มีการละเมิดเครื่องหมายการค้า ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดชดเชยค่าเสียหายแก่เจ้าของเครื่องหมายการค้าตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร โดยคำนึงถึงความร้ายแรงของความเสียหาย รวมทั้งการสูญเสียประโยชน์และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการบังคับตามสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าด้วย”

เมื่อได้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้การคุ้มครองสิทธิทางแพ่งขอโจทก์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการคุ้มครองดังกล่าวนี้ย่อมครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายในการบังคับตามสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในเรื่องของกฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายของต่างประเทศ

2. ปัญหาการลงโทษจากการแสวงหาประโยชน์ที่มิชอบจากการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า

เดิมพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ของประเทศไทยนั้น ไม่ได้มีบทบัญญัติให้ผู้ทรงสิทธิสามารถเรียกค่าเสียหายในส่วนของการคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการละเมิด โดยที่กฎหมายเปิดช่องเพียงแค่นี้ให้ผู้ทรงสิทธิสามารถเรียกค่าเสียหายได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งจะได้รับ การเยียวยาตามความเสียหายที่ได้รับจริงเท่านั้น ในขณะที่การกำหนดค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดนั้นมี จำนวนไม่สูงมากนักหากเทียบกับความเสียหายที่ผู้ทรงสิทธิขาดประโยชน์ในการประกอบธุรกิจเพื่อแสวงหา ประโยชน์ในเครื่องหมายการค้าของตน จึงเกิดเป็นประเด็นปัญหาในการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ทรงสิทธิ ในเครื่องหมายการค้า

ผู้เขียนขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมบัญญัติในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ความว่า “ใน กรณีที่มีการละเมิดเครื่องหมายการค้าศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดชดเชยค่าเสียหายแก่เจ้าของเครื่องหมายการค้า ตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร โดยคำนึงถึงความร้ายแรงของความเสียหาย การสูญเสียประโยชน์และค่าใช้จ่ายอัน จำเป็นในการบังคับตามสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าด้วย รวมทั้งการคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือ เนื่องจากการละเมิดโดยคิดรวมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้”

เมื่อได้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้เกิดความเป็น ธรรมในการเยียวยาผู้ทรงสิทธิในทางแพ่งให้สามารถเรียกในส่วนของการรวมทั้งการคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการละเมิดโดยคิดรวมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้ อันเป็นการคำนวณรายได้หรือผลกำไรที่เกิด จากการละเมิดได้เข้าไปในค่าสินไหมทดแทน ทั้งยังเป็นการปลุกการกระตุ้นให้กับผู้กระทำละเมิดให้ มีหน้าที่ในการหักล้างพยานหลักฐานในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายหรือกำไรที่ได้จากการละเมิดนั้น ซึ่งจะสอดคล้องกับ ความตกลง TRIPS และกฎหมายของต่างประเทศ

3. ปัญหาการระงับการโยกย้ายสินค้าอันเกิดจากการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า

เดิมพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ทรงสิทธิสามารถร้องขอให้ศาลมี คำสั่งห้ามผู้กระทำละเมิดเคลื่อนย้ายทรัพย์สินก่อนมีการฟ้องคดี ซึ่งผู้ทรงสิทธิต้องใช้ระยะเวลาช่วงหนึ่งในการ แสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการยื่นฟ้องคดี โดยในช่วงระยะเวลานั้นผู้กระทำละเมิดอาจทำการ เคลื่อนย้ายทรัพย์สินนั้นก่อนที่จะได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีอันส่งผลต่อรูปคดีของโจทก์ได้ จึงเกิดเป็นประเด็น ปัญหาการคุ้มครองสิทธิของผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้า ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้กระทำละเมิดโยก ย้ายหรือทำลายพยานหลักฐาน หรือเคลื่อนย้ายทรัพย์สินอันเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากการบังคับชำระหนี้ได้เมื่อศาล รับฟ้องคดีอันส่งผลต่อรูปคดีของโจทก์

ผู้เขียนขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมบัญญัติในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ความว่า “ก่อน ยื่นฟ้องคดีเครื่องหมายการค้าหากมีเหตุเช่นเดียวกับกรณีที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งจัดให้มี วิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา ตามมาตรา 254 (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือมี

ความจำเป็นต้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำการหรือควั่นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้า ผู้ที่จะเป็นโจทก์อาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขอให้วิธีการชั่วคราวดังกล่าวก่อนฟ้องได้”

เมื่อได้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้กฎหมายเครื่องหมายการค้ามีมาตรการป้องกันการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินที่ละเมิด อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ทรงสิทธิทางแพ่งในการดำเนินคดีและป้องกันการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินอันเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากการบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้

4. ปัญหาการจัดการทรัพย์สินที่ละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า

เดิมพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ผู้ทรงสิทธิในเครื่องหมายการค้าร้องขอต่อศาลให้ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำละเมิดได้ ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นย่อมมีความประสงค์ให้สินค้าที่ละเมิดเครื่องหมายการค้านั้นหมดสิ้นไปจากท้องตลาด โดยเฉพาะมาตรการที่ส่งผลต่อการหยุดการกระทำละเมิด ได้แก่ การจัดการสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้า ซึ่งมีใช้หมายความว่าเฉพาะตัวสินค้าเท่านั้นแต่ยังหมายความรวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์ ที่ใช้ในการกระทำละเมิดด้วย เพื่อต้องการมิให้เกิดการละเมิดสิทธิของผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าได้อีก

ผู้เขียนขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมบัญญัติในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ความว่า “กรณีที่มีการละเมิดเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนเกิดขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ส่งมอบและทำลายซึ่งสลาก ป้าย ภาพพิมพ์ หีบห่อ ภาชนะ และสื่อโฆษณาที่อยู่ในความครอบครองของจำเลย คำ สัญลักษณ์ อุปกรณ์ หรือการรวมกันของสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น ที่แสดงรูปแบบ รายละเอียด หรือแสดงให้เห็นว่าเป็นการละเมิด การทำซ้ำ การปลอม หรือการคัดลอกหรือเลียนสีสิ่งดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนแม่พิมพ์ ต้นแบบ หรือสิ่งที่มีลักษณะเดียวกัน”

เมื่อได้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้เกิดการเยียวยาสิทธิของผู้ทรงสิทธิได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการช่วยให้สินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหมดสิ้นไปจากท้องตลาดและเป็นการตัดช่องทางในการกระทำละเมิดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา, ความรู้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเบื้องต้น [Online]. Available URL:

<https://www.ipthailand.go.th/images/2562/Suppress/lesson1.pdf> (สิงหาคม, 2023)

จักรกฤษณ์ ควรพจน์, กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2555).

ไชยยศ เหมะรัชตะ, ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาพื้นฐานความรู้ทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ นิติธรรม, 2565).

ยศศักดิ์ โกไศยกานนท์, กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา : สำหรับคนรุ่นใหม่, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด, พิมพ์ครั้งที่ 1, 2563).